

Predikatie over 1 Korinthe 2 vers 9 en 10
door eerwaarde heer D.J. van Keulen

Votum.

Zingen Psalm 68 : 13.

Geloofsbelijdenis: NGB Artikel 10 en 11.

Schriftlezing 1 Korinthe 2

1 En ik, broeders, als ik tot u ben gekomen, ben niet gekomen met uitnemendheid van woorden of van wijsheid, u verkondigende de getuigenis Gods.

2 Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd.

3 En ik was bij ulieden in zwakheid en in vreze en in veel beving.

4 En mijn rede en mijn prediking was niet in beweeglijke woorden der menselijke wijsheid, maar in betoning des geestes en der kracht;

5 Opdat uw geloof niet zou zijn in wijsheid der mensen, maar in de kracht Gods.

6 En wij spreken wijsheid onder de volmaakten; doch een wijsheid niet dezer wereld, noch der oversten dezer wereld, die tenietworden;

7 Maar wij spreken de wijsheid Gods, bestaande in verborgenheid, die bedekt was, welke God tevoren verordineerd heeft tot onze heerlijkheid, eer de wereld was;

8 Welke niemand van de oversten dezer wereld gekend heeft; want indien zij ze gekend hadden, zo zouden zij den Heere der heerlijkheid niet gekruist hebben.

9 Maar gelijk geschreven is: Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklimmen, hetgeen God bereid heeft dien die Hem liefhebben.

10 Doch God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest; want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods.

11 Want wie van de mensen weet hetgeen des mensen is, dan de geest des mensen, die in hem is? Alzo weet ook niemand hetgeen Gods is, dan de Geest Gods.

12 Doch wij hebben niet ontvangen den geest der wereld, maar den Geest Die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen die ons van God geschonken zijn;

13 Dewelke wij ook spreken, niet met woorden die de menselijke wijsheid leert, maar met woorden die de Heilige Geest leert, geestelijke dingen met geestelijke samenvoegende.

14 Maar de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden.

15 Doch de geestelijke mens onderscheidt wel alle dingen, maar hij zelf wordt van niemand onderscheiden.

16 Want wie heeft den zin des Heeren gekend, die Hem zou onder-richten? Maar wij hebben den zin van Christus.

Gebed.

Zingen Psalm 45 : 1 en 6.

1 Korinthe 2 vers 9 en 10, daar luidt het Woord van God en onze tekst:

9 Maar gelijk geschreven is: Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien die Hem liefhebben.

10 Doch God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest; want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods.

Om naar aanleiding van deze woorden, met Gods hulp en onder de inwachting van Zijn Heilige Geest stil te staan bij drie gedachten.

1^e. Door God bereid.

2^e. Door God geleid.

3^e. Door God gewijd.

Gemeente, de apostel Paulus schrijft aan de gemeente te Korinthe: "Ik, broeders, als ik tot u gekomen ben". Hij heeft onder dat volk daar, de gemeente te Korinthe, met een doel gewerkt. Hij had een opdracht mee gekregen. Waar had hij die opdracht geleerd? Waar had hij eigenlijk de inhoud van de prediking geleerd? Wie had hem de woorden gedicteerd die hij had te verkondigen? Niet alleen te Korinthe, maar ook op al die andere plaatsen waar hij geweest is. Wat is de geest, wat is de inhoud van al die apostolische brieven? Wat is de taal van het gehele Nieuwe Testament en van het Oude Testament? Wat is nu eigenlijk de inhoud van het Woord van de eeuwige God? Dit: Jezus Christus en Die gekruisigd. En de apostel Paulus had kennis gemaakt met deze inhoud, en wel toen hij was op de weg naar Damascus, nietwaar. Toen hij daar werd overvallen, werd overmand door de kracht van de eeuwige God. Neergelegd werd in het stof van de vernedering. Op dat plaatsje waar hij al zijn eigen deugden en gerechtigheden kwijt raakt. Waar die man aan eigen kant niets meer over hield dan blindheid en onrust, en ze hem op

dat bed gelegd hebben, daar in die straat genaamd De Rechte, en waar die man voor het eerst in zijn leven is gaan bidden.

Wat is dat voor een gebed geweest? De woorden worden niet genoemd die de apostel heeft gebeden op die plaats. Maar het zijn zuchten geweest, kermen zijn het geweest. Het zijn uitingen geweest van dat wat er in zijn gemoed om ging. Weet je waar die man mee zat? Mijn ziel, doorziet ge uw lot, hoe zult ge rechtvaardig verschijnen voor God? Hebt u daar ook weleens mee gezeten? Misschien zit u daar nu wel mee. Is dat een zaak die u beet heeft gegrepen? Een zaak die u niet meer los laat? Weet u iets van de eindigheid van uw bestaan en ook de ijdelheid van heel uw bestaan? Is er een behoefte, ergens een verlangen in het diepst van uw wezen die niet vervuld, die niet bevredigd worden kan met de dingen van de wereld en van de tijd? Bent u weleens op alles wat de wereld biedt uitgekeken geraakt? En zijn uw gedachten, uw hart, opgeleid geworden tot wat hogers, dat waar u niet bij kon, maar waarvan u weet: daar ligt het ware geluk in.

Waar zou de apostel Paulus daar op dat bed op hebben liggen wachten? Ik geloof dit: dat hij niet geweten heeft wat er gebeuren moest om hem uit deze nood en dood te verlossen. Eén ding wist die man wel: "Ik ben Jezus, Die gij vervolgt". Hij was met al zijn schuld voor het aangezicht van God openbaar gekomen. Het zal je maar gebeuren! Wat weet je dan zeker? Daar komt de straf over. Daar komt Gods vloek en Gods toorn over. Dan zie je voor jezelf geen uitweg meer.

Bent u ook zo'n vastgelopen mens? Zit het klem? Geen uitzicht, geen uitkomst, geen verwachting meer. God heeft ingegrepen daar bij Paulus, toen hij daar lag op dat bed. God heeft ingegrepen, want Hij heeft Zijn dienstknecht gezonden, die moest hem de vrede aan komen zeggen. Dus de gezant van de Koning bracht het bericht van de Koning: "Vrede, zaligheid". En van dat huis, van dat bed, van die man, daar gold: "Heden is deze huize zaligheid geschied". En wat staat er dan van Paulus geschreven? Hij verkondigde terstond Christus. Hij heeft niet anders meer weten te vertellen. De wijsheid van zijn redenen lag in niets anders verklaard dan in de Persoon van de Middelaar Zelf. Hij heeft overal waar hij kwam, in dat ene woordje ligt de gehele Schrift verklaard, de Naam van Christus gepredikt. Die Heere Jezus Christus is uit God vandaan gekomen, uit de eeuwige en storeloze rust vandaan gekomen, naar deze wereld, naar deze plaats, deze planeet, verloren in schuld, waar dood en verderf gezaaid wordt, tot in ons vaderland toe, tot in deze dagen toe, waar de mens er niet anders van maken kan dan de ondergang. Daar is Hij gekomen. Hij! Waarom? Om verlossing teweeg te bren-

gen. Om het Goddelijk plan ten uitvoer te brengen. Om het hart van God te tonen. Om de barmhartigheden van God te laten zien, het Wezen Gods. Weet u wat het Wezen Gods is? Dat is deugden, volmaakte deugden die daar zijn in Hem. De deugd van Zijn heilige rechtvaardigheid. Maar ook van Zijn peilloze barmhartigheid. Dat de Heere recht is in al Zijn weg en werk. Maar ook dit, dat de Heere niet wil dat enigen verloren gaan, maar allen tot bekering komen. Dat is er in God, en dat is het wat de Heere Jezus Christus heeft getoond in de weg die Hij gegaan is, de weg van lijden en sterven, om voor u en mij in plaats van lijden en sterven leven en erven te verwerven.

En ik, broeders, als ik tot u gekomen ben, ben niet gekomen met uitnemendheid van woorden of van wijsheid. Hechtte die man dan niet aan wijsheid? O, dat zal best. Maar hier zegt de apostel Paulus: "Het is niet mijn bedoeling geweest om zozeer een schoon klinkende rede te houden. Het is niet mijn bedoeling geweest u in beslag te nemen door een prachtig betoog. Ik heb u niet aan mij zoeken te verbinden met woorden waar u van duizelen zou. Nee, ik heb maar één zaak voor ogen gehad. En de Heere werkt maar op één wijze over het rond der aarde. Ik heb u verkondigd de getuigenis Gods". Wat is dat, de getuigenis Gods? Dat is niet zozeer de beleving van de apostel Paulus. Niet zozeer wat hij allemaal had meegemaakt, om dat als een stelregel te poneren. Nee, dat is in de eerste plaats dit, dat de apostel Paulus getuige gemaakt was van de waarachtigheid van het Woord. Hij had zielsondervindelijke kennis ontvangen van de inhoud van de Schrift. Hij was er door in beslag genomen, het er mee eens geworden. Hij had leren ademen in dat eeuwige Woord van God. En hij weet als geen ander dat daar het ware geluk van de mens in ligt. Niet in wijsheid van woorden. Niet in uitnemendheid van welsprekendheid. Maar dit: het Woord van de eeuwige God. Dat laag afdalen van het Wezen Gods tot ons mensenkinderen. Dat wij zelfs in onze dagen Zijn Woord in onze taal hebben mogen. Daar ligt het ware geluk in voor de apostel Paulus.

En wat heeft dat Woord hem geleerd? Wat heeft hij in dat Woord opgemerkt? Van bladzijde tot bladzijde. Weer niemand anders dan de Persoon van de Heere Jezus Christus. Alleen de Middelaar Gods en der mensen is hem tegen gekomen op elke bladzijde van de Schrift. En de verklaring van elke tekst vindt zijn voltooiing in het uitspreken van de schoonheid, van de algenoegzaamheid, van de heerlijkheid van de Heere Jezus Christus.

Niet gekomen met uitnemendheid van woorden of van wijsheid, maar wel gekomen om u te verkondigen de getuigenis Gods. Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus

en Dien gekruisigd. Dus de prediking van het woord van de apostel Paulus is altijd een prediking geweest waarin dat vreselijke vervloekte kruishout, en die Borg aan dat kruishout genageld, werd hoog opgericht, werd voorgesteld, werd getoond. De apostel Paulus heeft niet anders willen doen dan Zijn Persoon uit te stallen in het midden van de gemeente, omdat de apostel Paulus geleerd heeft in het eigen gemoed dat alleen de Persoon van de Middelaar hem totaal in beslag genomen heeft voor de dienst van de eeuwige God. En een mensenkind, tot op deze dag toe, wordt door niemand anders in beslag genomen voor God dan door de Persoon van Jezus Christus.

Wat is dat, dat in beslag genomen worden? Dat is dit: de zaligheid beërven. Er is geen andere naam onder de hemel gegeven, door Welke wij moeten zalig worden. Moeten! En dat heilige moeten heeft de apostel gedreven, aangevuurd om met kracht dat Woord des Heeren te verkondigen. Wat doet eigenlijk de wijsheid van mensenwoorden? Wel, de wijsheid van mensenwoorden haalt de scherpe kanten er wat van af. Want ja, als je te scherp bent, dan jaag je de mensen weg, nietwaar. Maar de wijsheid Gods wordt in al zijn scherpste gepredikt. En onder de prediking van het kruis van Christus valt de scheiding. Hoe dan ook.

En dat “moeten”, door welke wij “moeten” zalig worden. En dat besef van die scheiding die er valt onder dat Woord van God, heeft bij de apostel dit teweeg gebracht: “Ik was bij ulieden in zwakheid en in vrees en in veel beving”. Want die man is bang voor zichzelf. Bang dat hij een mensenbehager zocht te zijn. Bang dat hij iets aan de scherpste van dat Woord van God zou af doen. Bang dat hij de mensen wat naar de mond zou praten. Bang dat hij God van Zijn eer zou beroven in het schenden van Zijn majesteit, in de prediking.

Mijn rede en mijn prediking was niet in beweeglijke woorden der menselijke wijsheid, maar in betoning des Geestes en der kracht. Dat is ook wat. De apostel Paulus die het van zichzelf getuigt: “Ik was bij ulieden in zwakheid en in vrees en in veel beving”. Daar hebben de hoorders niets van gemerkt. Helemaal niets. Weet u wat de hoorders wel gemerkt hebben? Dat hij het zuivere Woord van het Evangelie heeft mogen preken, en dat de Heere Zijn stempel gezet heeft op die prediking van dat Woord. Want het was in betoning des Geestes en der kracht. Dat is dit: het heeft inwendig en uitwendig wat teweeg gebracht. Er zijn harten en zielen tot licht gekomen, tot ruimte gekomen, tot vrede met God gekomen. De betoning des Geestes is daar geweest, dat die Heilige Geest Zich aan die dwaasheid der prediking uit Paulus’ mond heeft willen paren om blinde zielsogen te openen. En ook een betoning der kracht. Want ook in het uiterlijke heeft de Heere betoond dat dat Zijn Woord was. Waar

Hij zieken genas. Waar Hij ellenden deed voorbij gaan. Waar Hij heerlijkheid, vrede en rust gaf. Waar de liefde in de gemeente mocht heersen. Het was een betoning des Geestes en der kracht. Zielen in beslag genomen door dat Woord van God, omdat de liefde Gods in het hart was uitgestort, die het getuigen mochten: "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad". Die kregen ook elkander lief. Het was daar goed en zoet om in die gemeente te zijn, in betoning des Geestes en der kracht.

Hoe ziet het er eigenlijk in Voorburg uit in de dag van vandaag? Is het Woord des Heeren weleens bevestigd geworden in betoning des Geestes en der kracht? Is in uw hart het licht op gegaan? Het licht dat viel over het kruis van Christus. Hebt u Hem mogen zien, die lieve Bloed-bruidegom, Die hing aan het vloekhout der schande? Heeft Hij Zich tot de uwe gemaakt? En dat gij zoudt zijn de Zijne? "Dit deed Ik voor u". Heeft de Heere Zelf dat Woord willen bezegelen, dat u er bij ingesloten was, ingewonnen voor die zaligheid, die nu werkelijk alle verstand te boven gaat? Als het u te beurt gevallen is, dan moet u bekennen: "Ik kan het niet verklaren, ik kan het slechts bewonderen. Nee, vatten doe ik het niet, maar bejubelen doe ik het wel. Hij heeft gedacht aan Zijn genade, Zijn trouw aan Israël nooit gekrenkt". Bent u er bij ingesloten, dat volk dat van Zijn verbond leeft, van Zijn trouw leeft, van Zijn genade leeft? Bent u zo'n mens die aan eigen kant niets meer over gehouden hebt, maar alles in Hem gekregen hebt? Hebt u dan nog een ander voor het verderf over? Kunt u dan nog een ander zomaar voort laten gaan op een moeilijk pad? Wordt dan als vanzelf ook de liefde niet wakker om hen lief te hebben die op uw levenspad zijn gezet, maar in betoning des Geestes en der kracht.

Inwendig en uitwendig werd het daar opgemerkt dat de Heere werkte in het midden van de gemeente. Wat blijkt er nog van? Waar zit nu eigenlijk de schuld als alles zo ingezonken is? Als het in uw ziel duister is. Als u geen vrede met God beleeft. Waar zit de schuld als de liefde zo ondermaats is? Als er zo weinig van de christelijke gemeente uit gaat. Waar zit de schuld? Is de schuld in God? God heeft toch alles gedaan, of niet? Hoor de prediking van Paulus maar: "Ik heb niet voorgenomen iets onder u te weten dan Jezus Christus en Die gekruisigd". Wat zou de Heere nog meer moeten doen? Hij heeft het Liefste, het Dierbaarste wat Hij had overgegeven in de bittere en smadelijke dood des kruises. En de voorstelling van dat wonder, dat wil dit uitwerken, opdat uw geloof niet zou zijn in wijsheid der mensen, maar in de kracht Gods. Daar ligt dat grote verschil tussen vleeselijk en geestelijk. De wijsheid der mensen hoort bij de vleeselijke mens. De kracht Gods hoort bij de geestelijke mens.

Och, wat kan een vleeselijk mens, ook in zijn godsdienst, zoeken op te klimmen naar wat hogers. Wat kan een natuurlijk mens zaken proberen te doorvorsen, een ladder nemen om wat op te stijgen, wellicht tot in de hemel toe. Maar de geestelijke mens heeft in de gaten gekregen dat hij nooit zal kunnen komen, uit zichzelf, op de plaats waar hij zal moeten komen. Dat het nooit gaat aan eigen kant, maar dat hij afhangt van de kracht Gods.

En als er staat “de kracht Gods”, dan is dat een ontembare kracht. Dan is dat een kracht die onwederstandelijk werkt. Dat is een kracht die een mensenkind totaal in beslag neemt. Dat is een kracht die zelfs u wel naar Zich toe weet te krijgen, die aan het einde der aarde zit, die in de kuil van zonde en dood zit, die in het dal van onmogelijkheid bent, die weggezworven bent bij de verbonden Gods weg. Voor wie zalig worden onmogelijk geworden is. De kracht Gods.

Waar is uw hoop en uw verwachting op gevestigd? Hoopt u nog op iets in de mens? Dat is het wat de apostel radicaal afbreekt. Geen hoop, geen verwachting aan onze kant. Dat vlees van ons, ach... En dat menselijk verstand en vernuft van ons, ach, wat zou het? Hoe hoger wij ook opgeleid zijn in de menselijke wijsheid, wat zal er nu eigenlijk van over blijven?

Wij spreken wijsheid onder de volmaakten, doch een wijsheid niet dezer wereld, noch der oversten dezer wereld die teniet worden, die aan het verdwijnen zijn. De apostel zegt niet: “Die gaan verdwijnen”. Nee, die reeds begonnen zijn te verdwijnen, waarbij dat proces gaande is van minder worden, van heen reizen naar het graf. En wat zou die wijsheid, waarmee zij zich op deze wereld en in dit leven op de been hebben kunnen houden, wat zou die wijsheid ze nog baten als ze zijn aan de overzijde van de doodsrivier? De apostel zegt: “Die wijsheid is misschien nuttig voor dit leven, maar voor die eeuwigheid die wacht is het totaal volstrekt onnuttig. Het is zelfs anders. Het staat in de weg om de kracht Gods te beleven. Wij spreken de wijsheid Gods, bestaande in verborgenheid”. Hoe komt het dat dat verborgen is? Omdat onze eigen wijsheid er tussen zit. Omdat we er zelf met heel ons bestaan tussen zitten. Daarom is het verborgen. Maar die bedekt “was”, zegt de apostel er bij. Dat betekent: God heeft in Zijn onwederstandelijke kracht, heilshistorisch in de eerste plaats, en dan ook nog eens een keer zielsondervindelijk bij al de Zijnen, heeft Hij die verborgenheid willen ontdekken, ontvouwen, ontsluiëren en al Zijn schoonheid voor willen stellen. O ja, een verborgenheid die bedekt “was”, welke God tevoren verordineerd heeft tot heerlijkheid van ons, eer de wereld was. De apostel Paulus zet de mens neer in het licht van de eeuwigheid. En hij zegt tegen de mens in al zijn kleinheid en nietigheid: “Dat heeft God verordineerd”.

Dus hij tuurt in de verte van de nooit begonnen eeuwigheid. Nou, daar duizelt het al als je vol bent van menselijke wijsheid. Daar kun je niet meer bij, wat dat is, dat God van eeuwigheid af reeds leeft en regeert, en dat Hij in Zijn macht en in Zijn majesteit, in Zijn ordina-tiën een zaak besloten heeft. Wie kan dat volgen met heel de rede-kunst waarin we hoog opgeleid kunnen zijn? Dat de Heere daar, eer de wereld was, reeds gedachten des vredes gehad heeft en niet des kwaads. En dat Hij een plan van heil en verlossing heeft uitgedacht en uitgewerkt, zelfs eer de mens geschapen was en eer de mens in zijn zonde viel. De Heere heeft het verordineerd van eeuwigheid af. En dan, dan draait de apostel zich als het ware om en hij blikst weer in de verte van de eeuwigheid. Niet meer van de nooit begonnen eeuwigheid, maar nu in de verte van de nimmer eindigende eeuwigheid. En hij zegt: “Verordineerd tot heerlijkheid van ons, opdat ge...” Nou, dan duizelt het ons toch ook van alle kanten! Of niet? “Opdat ge eeuwig met Hem in de heerlijkheid zou zijn”. U doet niet mee, zegt hij tegen de mens. Maar God doet het niet om ons, maar om Zijns groten Naams wil. En daarom is die cirkel van het eeuwig wel-behagen getrokken rondom de tijd van deze wereld, rondom de tijd van ons leven, opdat wij zalig zouden worden uit vrije gunst die eeuwig Hem bewoog.

Wij spreken de wijsheid Gods. Nou, dat is voor de natuurlijke mens dwaasheid. Welk natuurlijk mens ziet er nu om naar zijn vijanden?! Maar de Heere behaagt het om vijanden met Zichzelve te verzoenen. Dit is een zaak, die overstijgt ons menselijk brein. Dit is hemels. Dit is majesteitelijk.

Welke niemand van de oversten dezer wereld gekend heeft. Nee, dat is wel gebleken, dat de oversten dezer wereld, die uitblinken in uitnemendheid van menselijke wijsheid. Het is wel gebleken dat ze dit niet gekend hebben. Want indien zij ze gekend hadden, zo zouden ze de Heere der heerlijkheid niet gekruist hebben. Als je dit verstaat, zegt de apostel Paulus, hoe kun je Jezus dan aan het kruis slaan, Die de uitwerking, die de manifestatie is van dat heerlijke wel-behagen Gods! Hoe kun je dan een moordenaar zijn van Hem Die het leven verwerft! Hoe kun je Die dan dood wensen, Die je zaligheid wil bewerken! Hoe kun je Hem dan de dood in jagen, Die het uitgedrukte beeld van God is en daarmee de innerlijke bewegingen Gods openbaart! Hoe kun je Hem dan niet achten, Die Gods gerechtigheid en Gods barmhartigheid ten volle geopenbaard heeft! Die liever Zelf de prijs der ziel, dat rantsoen, aan Zijn Vader voldeed, die u en ik in eeuwigheid niet konden voldoen, om de weg te banen van ontkoming en van behoud, om de weg te openen tot het hart des Vaders. Zie daar de rommelende ingewanden van Gods barm-

hartigheid, zegt de apostel Paulus. Die ziet ge in Christus en in niemand anders. En wie Hem ziet, die ziet God. En wie Hem vindt, die vindt het leven en trekt een welgevallen van de Heere. En dat voert de apostel aan om in onze tekst deze conclusie te trekken: “Maar gelijk geschreven is...” Dat zijn verschillende citaten uit het Oude Testament die de apostel Paulus hier Nieuwtestamentisch plaatst en toepast. Hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord. Dus wat in de kanalen waar wij mee waarnemen en kennis tot ons nemen niet is doorgedrongen. En in het hart des mensen niet is opgeklommen. Wie die wijsheid bedenkt in zijn eigen hart, die is tot dit heerlijke feit nooit gekomen. Die bij zichzelf blijft rondspeuren en die de wereld aftuurt, die zijn oor te luisteren legt, overal waar hij kan, die zal toch deze zaak niet leren kennen. Want het gaat niet over onze waarneming. Het gaat niet over ons hart in de eerste plaats. Maar het gaat hier over: hetgeen God bereid heeft. In dat woordje “bereiden” ligt iets van gereed maken. Zoals bij de bediening van het Heilig Avondmaal de dienaar zegt: “Kom dan, want alle dingen zijn gereed”. Wat betekent dat? Als u tot de dis van het verbonds niet kunt komen, dan zit de fout bij u en niet bij God, want de Heere heeft alles gereed. Als u tot de zaligheid in Christus Jezus niet komt, zegt de apostel Paulus, dan zit de fout bij u en niet bij God, want alles is bereid, alles is gereed gemaakt. Het heilsplan is klaar, is totaal. Daar hoeft niets meer bij en daar mag niets van af. Het enige dat noodzakelijk is is dit, dat we er in opgeborgten worden. Maar wie wordt er nu eigenlijk in opgeborgten? Die zijn wijsheid kwijt raakt. Die zijn ijdele, verheven gedachten kwijt raakt. Die de zelfhandhaving op moet geven. Die op datzelfde plekje als Paulus terecht komt: “Zie, hij bidt”. Weet je wat er in dat woordje zit “Zie, hij bidt”? Hij hing af van God. God mocht met hem doen wat goed was in Zijn heilige ogen. Hij kon het niet meer verkeerd doen. De Heere was immers recht in al Zijn weg en werk. Hij verdiende straf en hij zou het gewillig ondergaan. Het kon niet anders. Hoe vaak lees je het niet in het Woord. De hoofdman over honderd bijvoorbeeld, en de moordenaar aan het kruis: “Wij ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben”. En die hoofdman: “Ik ben niet waardig dat Gij onder mijn dak zoudt in komen”. Die weten wat ze verdienen. Nou, daar gaat het over. Wat nu niet bij ons is opgeklommen, dat heeft God bereid die die Hem liefhebben. Kijk, wat de Heere bereid heeft, wat klaar ligt, dat is al een groot wonder op zich. Dat had de wereld met al haar inwoners niet verdiend. Of wel? Dat de Heere nog naar deze planeet zou omzien. Wat een wonder dat de Heere die wereld niet tot gruis heeft verbrijzeld en weg gedaan. Hij Die bij machte was om duizenden, tienduizenden werelden te scheppen waarop alleen

maar mensen wonen en leven zouden die Zijn eer zouden bedoe-
len. Maar het heeft God goed gedacht om naar een wereld, verloren
in schuld, om te zien. Och, mensen, al sta je overal buiten, al heb je
de zaligheid aan eigen hart en leven niet ondervonden, dan moet
dat je doen duizelen van verwondering. Dan moet je alleen daarom
al je eigen wijsheid er aan willen geven, dat je zegt: "Wie kan zoiets
nu bedenken, dat de Heere hier naar om gezien heeft en dat alles
nog is zo het is. Dat we ons leven nog mogen leven. Dat de Heere
ons ook in het uiterlijke onderhoudt en verzorgt". Het zijn de blijken
van Zijn gereed gemaakte plan. Het zijn de blijken van Zijn goedheid
en van Zijn trouw. Maar als het in de onbekeerlijkheid wordt door-
gebracht, al de zegeningen Gods wel worden aangenomen, zonder
dat het ons opleidt tot God de Heere Zelf, ja, dan zal het eeuwig te-
gen ons getuigen. Want van ons geldt ook dat wij net als de overste
dezer wereld teniet worden, aan het verdwijnen zijn.

In onze tekst staat: "Hetgeen God bereid heeft dien die Hem liefheb-
ben". Hebt u God lief? Wat betekent dat eigenlijk, God liefhebben?
Dat betekent in de eerste plaats dat u liefde tot het Wezen Gods
hebt ontvangen. Dat het Wezen Gods, in Christus uitgedrukt, dat
Wezen vol van deugden, heilig, rechtvaardig, maar ook barmhartig.
Hier wordt opnieuw de natuurlijke en de geestelijke mens tegenover
elkaar gezet. Want de natuurlijke mens heeft zichzelf lief. Ook in de
godsdienst. Die wil wel naar de hemel. Die wil wel een eeuwige za-
ligheid enzo. En die is het niet begonnen om de eer van de eeuwige
God. Maar de geestelijke mens wordt hier getekend als een mens
die Hem liefheeft. Dat betekent: Hem liefhebben, houdt tegelijkertijd
in mezelf haten, een walging van mezelf gekregen hebben, mezelf
op een lager plan neer gezet te hebben. De oversten der wereld sta-
ken zichzelf omhoog. Die steken zich ook in onze tijd omhoog. Maar
een mens die God liefheeft, die verdwijnt in de laagte, in de diepte,
in het stof van de vernedering voor God. Die wordt het er mee eens
wat de Heere ook over u beslist en beschikt. Die kan er niets meer
tegen in brengen, al moet ik ook eeuwig naar de buitenste duister-
nis toe. Het is rechtvaardig, Heere, want Gij zijt in al Uw doen heilig
en rechtvaardig. Ik zal U in eeuwigheid niets ongerijmds toe kunnen
schrijven.

Heb je het hele boek vol van zonden en ongerechtigheden van je
leven weleens in mogen zien, weleens moeten lezen? Ben je wel-
eens een keer bepaald bij je afkomst? Wat dat nu betekent een
mensenkind te zijn. Is de ernst van het bestaan je weleens op het
hart gebonden? Wat betekent dat, gevallen in zonden en in misda-
den? Tegen God opgestaan en eigen wijsheid gemaakt. En dat wat
de Heere zegt en beschikt over ons als dwaasheid achten. Een

mens die lacht om dat oordeel, om dat vonnis van God. Een mens die spot met de dreigende toezeggingen van de Goddelijke toorn. Heb je dat weleens een keertje moeten beleven, beseffen, dat dat je hart is, dat dat daar van binnen huist? En dat het ook niet opknapt in de verdere gang van het geestelijke leven. Dat je maar zo'n mens blijft waar de apostel zelf van zegt: "Ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde". Heb je daar last van? Hindert je dat in je bestaan? Zeg, is er een verlangen in je leven om tot Zijn eer te mogen leven? Heb je geen hoger begeren dan dat Hij in je leven aan Zijn eer komt? Is dat de zaak waar je mee bezet bent? Die die Hem liefhebben, die weten dat hun Schepper het zo waard is dat ze hun leven in Zijn dienst besteden.

Dan is dit de conclusie: Ze willen wel, maar ze kunnen niet. Het willen is wel bij mij, zegt de apostel, maar het goede te doen, dat vind ik niet.

Nou, als je nu met jezelf in de war zit; als je nu zo'n mens bent die maar niet opknapt, je bent in goed gezelschap. De apostel Paulus verstond het ook. David verstond het ook. Petrus verstond het ook. Al die Bijbelheiligen. Gods volk door de eeuwen heen, ze verstaan het. Die die Hem liefhebben, daar zegt de Heere van: "Ik zal maken dat ze een walging van zichzelf hebben". Graaf maar dieper, mensenkind, en je zal meer gruwelen vinden. Je hebt niet gedacht dat het er zo slecht met je voor stond. Het werd daarstraks in de consistorie nog gezegd: "De wereld leeft het uit en Gods volk leeft het in". Versta je dat?

Die die Hem liefhebben, daar heeft God wat voor bereid. Doch God heeft het ons geopenbaard. Wat geopenbaard? Dit: de verborgenheid die bedekt was. Aan wie is het geopenbaard? Aan ons. Wie zijn die "ons"? Dat zijn die die Hem liefhebben. Doch God heeft het ons geopenbaard. Wat is dat "het" dan? Wel, God heeft Zichzelf geopenbaard, zegt de apostel. Aan u net als aan mij, zegt de apostel Paulus tot de gelovigen in Korinthe. Hij heeft Zichzelf geopenbaard in het aangezicht van de Heere Jezus Christus. Doch God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest. Wat heeft die Heilige Geest nu eigenlijk gedaan in het leven van die gelovigen? Die heeft daar in al hun nood en in al hun zielsverdriet, daar waar ze aan het sterven waren onder het Goddelijk vonnis, daar waar ze lagen aan de troon van de rechtvaardige God en geen kant meer op konden, daar waar ze meenden en vreesden dat haastig het vonnis van Gods recht voltrokken zou worden, daar waar ze onder gingen met al het hunne, dat het de Heere geweest is Die hun ogen geopend en verlicht heeft, hun hart en verstand heeft laten opmerken. Dat de natuurlijke mens nooit en te nimmer zien kan. Namelijk Christus Jezus, gehan-

gen aan het vloekhout der schande. Hij is ze voorgesteld, in het oog gegeven, in het hart gedrukt. Zijn bloed, het bloed der verzoening, heeft gedrupt op hun geweten. Dat is het wat ze leven gaf, wat ze ademen deed, wat ze op deed springen van vreugde in de Heere. Doch God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest. Dat moet geopenbaard worden. Ziet u dat? De gordijnen moeten weggeschoven worden. Die zaak moet ontsluit worden. En wie dat te beurt gevallen is, die weet waar het over gaat. Dat het Hij alleen is, mijn zaligheid, mijn verlossing, mijn Borg, mijn Middelaar. Als het toch God de Heere, de Vader van de Heere Jezus Christus, behaagt om op grond van die openbaring, dat toeschikken van de Zoon van Zijn eeuwige liefde, tot uw ziel te spreken: "Uw zonden..." Nou, en je ziet die bergen van zonden en ongerechtigheden. "Uw zonden heb Ik achter Mij geworpen in een zee van eeuwige vergetelheid". Weet u wat de Geest doet? Die geeft geloof om aan te nemen, dat wat reeds bereid was, eer de wereld was, dat het voor mij is. En de Heilige Geest getuigt met onze geest dat wij kinderen Gods zijn, zegt de apostel in de Romeinenbrief. En dat is de zaak die ons uittilt boven die hele doffe tred van ons natuurlijke leven. Dat is de zaak die de wijsheid der wereld doet verbleken. Dat is het wat ons teniet maakt met al het onze, om ons op te doen staan in Jezus en Zijn gerechtigheid alleen. Mensen, wat een wonder is daar bereid, en naar welk een wonder wordt die ziel door de Heere toegeleid, om Hem lief te hebben, niet alleen in Zijn recht, maar ook in Zijn genade. Hij heeft naar mij om gezien. Ach, die het zwartste is van binnen, is het meest verwonderd over het blanke van Jezus. Wie zichzelf dieper en dieper moet leren kennen, is een mens die verwonderd en verbaasd is over de trouw, over de goedheid van God, over het welbehagen des Heeren in Christus. Een mensenkind in heel zijn vuilheid, en hij knapt maar niet op, maar overtogen met die gerechtigheid van Christus, is een mensenkind die vast besloten ligt in de cirkel van Gods eeuwig welbehagen. Ik zal niet meer op u toornen en Ik zal niet meer op u schelden in alle eeuwigheid. Dat is het laatste nog, maar laten we eerst samen zingen van Psalm 27 het 3^e vers.

*Och, mocht ik, in die heilige gebouwen,
De vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog,
Zijn lieflijkheid en schonen dienst aanschouwen!
Hier weidt mijn ziel met een verwond'rend oog!
Want God zal mij, opdat Hij mij beschutt',
In ramp en nood versteken in Zijn hut;
Mij bergen in 't verborgen van Zijn tent,
En op een rots verhogen uit d' ellend'.*

Doch de Geest van God heeft het ons geopenbaard. Dan zegt het vervolg van onze tekst: "Want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods". Dat woordje "want" slaat op het eerste gedeelte van het 10^e vers. Het is ons geopenbaard, "want" dat is het werk van Gods Heilige Geest. De apostel Paulus wil dus tegelijkertijd zeggen: die van de openbaring Gods niet weet, is een geesteloos mens. Dat is het wat de apostel ook bedoelt in dit hoofdstuk, dat de wijsheid der mensen een wijsheid is die de scherpe kanten er af wil halen, om elk mens te vriend te houden. Maar in het licht van Gods Woord blijkt elk mens een vijand Gods te zijn, die door Hem tot vrienden gemaakt worden naar Zijn welbehagen. De scherpe kanten gaan er niet af, maar in al zijn scherpste klinkt het: "Want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods".

Hebt u die Heilige Geest ontvangen? U zegt: "Hoe zal ik dat weten?" Wel, zo: kent u Adam, en kent u Christus? Kent u uzelf in Gods licht, en kent u Christus in Gods licht? Dat zeg ik er bij "in Gods licht". Want het gaat niet over onze aannames, over onze gedachten, ons geloven ofzo. Daar gaat het in de eerste plaats niet over. Het gaat in de eerste plaats om die openbaring. Want die openbaring wil zoveel zeggen: dat kunnen wij nooit bedenken, dat komt bij God vandaan. De apostel verklaart hier eigenlijk: "Er is een wonder Gods in het leven nodig". We moeten weten dat de Heere ons op Zijn leerschool heeft gehaald.

Dan is de apostel tegelijkertijd zo, dat hij aanwijst dat de zaligheid niet op een gegeven ogenblik een verworvenheid is die je weg kunt leggen in de kluis en waarvan je genieten kunt, en het eens op een mooie middag voor de dag kunt halen om het nog eens te bekijken. Nee, de apostel wijst aan dat daar een voortgang is in het geestelijke leven. Waarom is daar een voortgang in het geestelijke leven? Wel, hier om, omdat de ziel van een mensenkind tot vastigheid moet komen. Waarom moet een ziel tot vastigheid komen? Wel, in de eerste plaats omdat het God behaagt om u rust en vrede te geven. Maar in de tweede plaats... Ja, eigenlijk is dat het hoogste doel. Omdat daarin de Heere het meest verheerlijkt wordt. Een twijfelmoedig hart zal maar gebroken de lof des Heeren verkondigen. Maar die in wier hart de zaligheid in Christus is vast gemaakt, is verankerd geworden, die zal met heel zijn hart en gemoed Gode kunnen zingen, zelfs Psalmen in de nacht. Want die verder geleid is, verder geleid in dat geheimenis, wat geopenbaard is, als het God behaagd heeft wat meer en meer te ontsluiten, die vindt zich opgeborgen in de eeuwige trouw van God, die vindt zich vast liggen in het hart van God, in het welbehagen van God. En die God is het Die

geen verandering te vrezen heeft, en alles wat in Zijn hart bewaard is, dat is zo eeuwig zeker als het maar zijn kan.

Want de Geest onderzoekt alle dingen. Daar wordt de Heilige Geest aangewezen als de Geest van beweging. Stilstand betekent verachten in de genade. Maar de Geest van beweging wordt hier aangewezen. De Geest Die onderzoekt alle dingen. Niet dat Hij het nodig heeft het te onderzoeken omdat Hij het niet weten zou, maar wel zo, Hij Die net als de Vader en de Zoon één enig God leeft en regeert in eeuwigheid, Hij neemt de ziel mee in dat onderzoek, in dat naspeuren, in dat ronddolen in dat welbehagen van God. Want de Geest onderzoekt alle dingen, alle dingen die de ware wijsheid dienen. Dat zijn alle dingen die tot eer van God en tot zaligheid van onze ziel zijn. Een kind van God raakt nooit uitgespeurd in de Persoon van de Heere Jezus Christus. Een kind van God denkt nooit dat het kruis van Golgotha een of ander gepasseerd station is. Een kind van God is geen mens die hogerop komt in de klassen van de leerschool van de genade, en zegt: "Ach ja, Jezus en Zijn kruis is voor beginners. Maar ik ben gelukkig verder geleid". Nee, dan gedraag je je als een overste dezer wereld, die toch teniet zullen worden. Een kind van God wordt door de Geest van God leerling gehouden, klein gehouden, laag gehouden. En die lage, die kleine, die haast tot niet geworden is, voor die is de betoning van het welbehagen Gods een al groter wordend wonder. Die voelt zich en die weet zich overspoeld door die liefde van God, die zo onbegrensd is, zo oneindig is. De Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods. Wat is de diepte Gods? Dat is dat wat er in Zijn hart is, wat er in Zijn Wezen om gaat. Dat is dit: Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met koorden van goedertierenheid en van trouw. Omdat Ik. Dat is steeds de zaak. Omdat Ik. Het ligt in God. En in God ligt het veilig. En dan wordt zo'n klein mensenkind, zo'n tijdelijk, sterfelijk wezen, wordt vastgelegd in die eeuwige zegening, in dat eeuwige welbehagen, in die goede gedachten Gods over u, die gaat het duizelen, dat Jezus aan het vloekhout der schande aan zijn, aan haar naam gedacht heeft. Die gaat het duizelen, dat God in Zijn ordening, eer de wereld was, zijn of haar naam in het Boek des Levens heeft opgeschreven. Die gaat het duizelen, dat God niettegenstaande mijn overgebleven bederf, niettegenstaande mijn inleving en mijn uitleving van zonden en ongerechtigheid Dezelfde blijft. Want Die niet liegen kan, houdt vast aan Zijn eigen Woord en Zijn eigen belofte. Zo maakt de Heere aan deze kant het al waar dat God alles zij en in allen. Wie van de mensen weet hetgeen des mensen is dan de geest die in hem is. Alzo weet ook niemand hetgeen Gods is dan de Geest Gods. Die de

geest des mensen niet heeft ontvangen, die verstaat niet hoe een mens nu eigenlijk is. En zo, zegt de apostel, die de Geest van God niet heeft ontvangen, die kan niet verstaan hoe God is. Maar die de Geest heeft, die leert God kennen op de rechte wijze. Die hebben niet ontvangen de geest der wereld, maar de Geest Die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen die ons van God geschonken zijn. Een kind van God leeft van het gegeef, en een kind van God ontvangt geschenken. Zo groot, zo heerlijk, dat je je er in verliest. Verliest in liefde tot Hem. Hij heeft mij eerst liefgehad, dewelke wij ook spreken, niet met woorden die de menselijke wijsheid leert, maar met woorden die de Heilige Geest leert. Geestelijke dingen met geestelijke samenvoegende. Opdat de zaak die de Heere leert in het leven van Zijn Kerk in orde zal komen te staan. Dat we al die zaken mogen kennen en weten aan eigen hart en leven. Dat is de zegening van Pinksteren. De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn. Ze zijn hem dwaasheid. O ja, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden en hij de Geest van Christus niet bezit. Doch de geestelijke mens onderscheidt wel alle dingen. Die acht die zaken hoog, waardevol, kostbaar voor zijn eigen hart. O ja, maar hijzelf wordt van niemand onderscheiden. De natuurlijke mens begrijpt een kind van God niet. Je wordt als vanzelf een vreemdeling op de aarde. Je vindt je geluk en zaligheid in iets heel anders. De wereld gaat op in de dingen van de wereld. Maar de geestelijke, de hemelse wandelaar, die gaat op in de dingen van de hemel. Die gaat op in zijn God, de God van vreugd. En die ziet uit: "Wanneer zal ik dan voor Zijn aangezicht verschijnen en in Zijn huis Zijn Naam verhogen?" Die ziet er naar uit om op te gaan naar Gods altaren, tot God, zijn God, de God van vreugd, om daar storeloos tot in alle eeuwigheid toe Hem de hulde te brengen voor deze ongedachte gunstbewijzen. Wie heeft de zin des Heeren gekend die hem zou onderrichten? Maar wij hebben de zin van Christus. Ziet u dat? Dat is tenslotte de vermaning en de vertroosting die de apostel Paulus de gemeente te Korinthe mee geeft. De zin van Christus, dat betekent de gestalte van Christus. Die de Geest van Christus ontvangt, die ontvangt ook de gestalte van Christus. En wat was de gestalte van Christus? Wel, Hij was in alles onderworpen aan Zijn Vader en aan de wil van Zijn Vader. En zo leert de geestelijke mens onderworpen te zijn aan God. Die valt de Heere niet meer in de rede als hij op zijn plek is. Hij doet wat goed is in Zijn heilige ogen. En die weet: alle dingen werken mede ten goede, voor degenen die God liefhebben. Die wordt geleid op het levensspoor en smeekt: "Zie of er bij mij een schadelijke weg is en leidt Gij mij op de eeuwige weg". En die ziet uit, hoe meer man-

gel, hoe meer moeite, hoe meer verdrukking op de wereld er is, die ziet uit naar de dag der verlossing. En de Geest troost in het hart: "Het is een verdrukking van tien dagen. Nog even en ge zult eeuwig vrij zijn".

Onze wandeling is in de hemelen, zegt de apostel, waaruit wij ook de Heere Jezus Christus verwachten. Want wie Hem kennen mag in de openbaring door de Geest, die verwacht geen vreemde, maar die verwacht Diegene Die hij kent, van Wie hij houdt, waar hij naar verlangt.

De apostel zegt: "Ontbonden te zijn en met Christus te zijn, dat is zeer verre het beste". Is daar de Geest van Christus niet meer? Jawel, ook daar. En die Geest des Heeren, Die ook daar in de hemelen is, Die geeft, Die maakt, ja, God drie-enig doet het, dat de kroon der rechtvaardigheid wordt ontvangen door al die gezaligden, en dat ze de kroon van hun hoofden zullen nemen en voor de voeten van Christus neer zullen werpen: "Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed". En die zullen eeuwig mogen ademen in het hart van God de Vader, ziende hun overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus Christus. Die jubelen van Zijn trouw en goedheid. Ze zingen het lied van Mozes en van het Lam: "Ik dank U, Heere, dat Gij toornig op mij geweest zijt, en ik dank U dat Gij mij verlost hebt met deze zaligheid, die afmetingen heeft die de eeuwigheid haast niet bevangen kan". Zo groot en zo goed is God voor een nietig, sterfelijk, vleeselijk mensenkind in de werking van Woord en Geest.

Zo behaagt het God Zijn Naam te verheerlijken en de zaligheid aan armen weg te schenken.

AMEN.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 97 : 7

*Gods vriend'lijk aangezicht
Heeft vrolijkheid en licht
Voor all' oprechte harten
Ten troost verspreid in smarten.
Juicht, vromen, om uw lot;
Verblijdt u steeds in God;
Roemt, roemt Zijn heiligheid;
Zo word' Zijn lof verbreid
Voor al dit heilgenot!*

Zegenbede.